STUDIEGIDS 2020-2021 FLEXIBELE DEELTIJD

LERARENOPLEIDING NEDERLANDS

Fontys

LERARENOPLEIDING
TILBURG

Studiegids flexibele deeltijd – Nederlands 20-21

Welkom bij Fontys Lerarenopleiding Tilburg (FLOT)! Leraar zijn is een prachtig beroep. FLOT wil de best denkbare leraren opleiden vanuit het besef dat de leraar het verschil kan maken voor elke leerling.

In deze studiegids vind je informatie over alle onderwijseenheden uit het programma.

Algemene informatie over studeren bij FLOT kun je vinden op onze website. Raadpleeg daarnaast regelmatig de actuele informatie op de portal. Hier is onder andere rooster, uitgewerkte informatie bij de onderwijseenheden en overige informatie over de opleiding te vinden. Naast de studiegids en de portal kun je voor vragen of informatie natuurlijk ook terecht bij de studieloopbaanbegeleider, andere opleiders en studiegenoten.

De formele regels die van toepassing zijn op jouw opleiding zijn vastgelegd in de Onderwijs- en Examenregeling (OER). De OER is onderdeel van het studentenstatuut, waar je meer kunt lezen over je rechten en plichten als student van Fontys. Het studentenstatuut vind je op deze pagina.

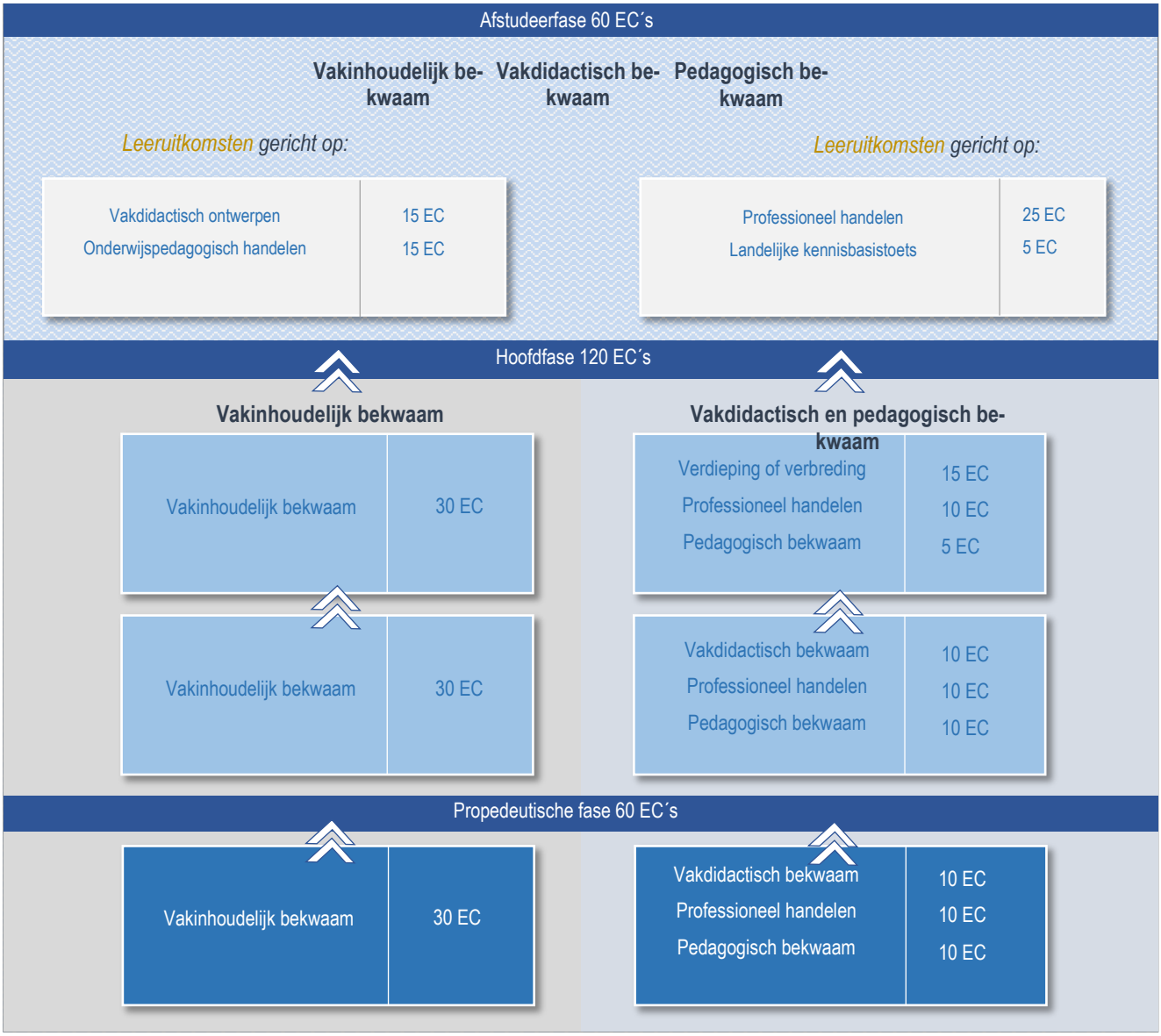
We wensen je een mooie en succesvolle studietijd toe.

Namens het gehele team van FLOT,
Hanny van Geffen
Directeur Fontys Lerarenopleiding Tilburg

Als gevolg van de Corona situatie is er sprake van een verschuiving van meer offline (op locatie) naar online onderwijs en toetsing. Mede hierdoor kan het zijn dat gedurende het studiejaar een toetsvorm verandert. Eventuele omzettingen vinden plaats in overleg met de examencommissie, een procedure hiervoor zal tijdig beschikbaar zijn.

Indeling flexibele deeltijdopleidingen FLOT

Plaats van Professioneel Handelen in het onderwijsprogramma
Gedurende de opleiding breng je veel tijd door in de praktijk van het onderwijs. Je leert relaties leggen tussen de theorie en praktijksituaties door te reflecteren met medestudenten, docenten in het werkveld en opleiders van FLOT. Gedurende de opleiding krijg je steeds meer verantwoordelijkheid als leraar in de school en word je voorbereid op het uiteindelijk zelfstandig lesgeven en functioneren binnen een school. Het leren op de werkplek vormt het hart van de lerarenopleiding.

Studenten volgen 4 stages in het totale programma van hun deeltijdopleiding.

- PHP – de orienterende stage in de propedeusefase
- HF1 – hoofdfase stage 1
- HF2 – hoofdfase stage 2
- Afstudeerfase
  N.B. Sommige studenten hebben op grond van werkervaring al een vrijstelling.

Deeltijdstudenten in de FLEX doorlopen deze stages flexibel. Perioden zijn daarmee niet vastgelegd, waardoor er onder deeltijdstudenten een enorme variatie is in tempo, vrijstellingen, sneller doorlopen. Afhankelijk van ervaring en mogelijkheden wordt binnen je onderwijsovereenkomst gekeken wanneer professioneel handelen ingezet kan worden.De student heeft hier veel eigen regie, ook wat betreft het zoeken van een stageplaats.
Je meldt je stage aan in SAS+ en dan wordt een IO-er(instituutsopleider) aan je gekoppeld. Met hen bespreek je het ontwikkelplan voor je stage en wordt ook besproken welke stage je gaat inzetten. Studenten met veel ervaring kunnen bv hoofdfase 2 starten om daarmee meteen hoofdfase 1 te verzilveren. De afspraken hierover maakt de student niet zelf. Het traject is altijd een samenspraak tussen student, IO-er en wpb (werkplekbegeleider) en SO-er (schoolopleider).
Sommige deeltijdstudenten zetten hun baan in als stageplaats. Dat mag, mits de onderwijscontect in het betreffend vakgebied ligt, een VO of MBO school is. Afwijkingen of anderssoortige stages worden altijd neergelegd bij de examencommissie. Ook deeltijders kunnen starten op een opleidingsschool. Op opleidingsscholen vormen alle studenten samen een leergroep, die onder leiding van een daartoe opgeleide opleider in de school, samen leren en werken aan een voor hen en de school kenmerkende en betekenisvolle leersituatie. Studenten volgen een geheel geïntegreerd programma. De student wordt opgenomen in het team en in de cultuur van het onderwijs op die school. Er is veel ruimte voor co-creatie, ook samen leren met zittende leraren. Op academische opleidingsscholen doen de studenten daarnaast onderzoek in het kader van een schoolontwikkelingsvraag. Een opleidingsschool is dus een leergemeenschap waarbij studenten en leraren zich blijvend ontwikkelen en regelmatig nadenken over hoe zij het onderwijs aan leerlingen kunnen verbeteren.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Professioneel Handelen Propedeutische fase
Engelse vertaling	Professional Skills
Plaats blok in de opleiding	Professioneel bekwaam Propedeuse
EC	P-fase: 10 EC
Leeruitkomsten P-fase	Gedurende de opleiding breng je veel tijd door in de praktijk van het onderwijs. Je leert relaties leggen tussen de theorie en praktijksituaties door te reflecteren met medestudenten, docenten in het werkveld en opleiders van FLOT. Gedurende de opleiding krijg je steeds meer verantwoordelijkheid als leraar in de school en word je voorbereid op het uiteindelijk zelfstandig lesgeven en functioneren binnen een school. Het leren op de werkplek vormt het hart van de lerarenopleiding. Bij het professioneel handelen wordt gewerkt met leeruitkomsten. Die beschrijven wat je als student aan het eind van de stageperiode moet aantonen. • De student ontwerpt een op zichzelf staande leeractiviteit voor leerlingen in het tweedegraads gebied, voert de activiteit uit en reflecteert op het leerproces en leeropbrengsten, rekening houdend met de context, de doelen, de werkvormen en materialen. • De student draagt bij aan een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen. • De student communiceert effectief door vanuit een professionele rol betrokkenheid te tonen en contact te maken met leerlingen, collega's en medestudenten. • De student reflecteert op het eigen onderwijspedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen als professional, stelt leerdoelen op en werkt zo planmatig aan zijn eigen ontwikkeling. De student onderzoekt vanuit een ontwikkelingsgerichte houding de vraag "wil en kan ik leraar worden" en onderbouwt de opbrengsten.
Leerwegonafhankelijke toets	De student maakt een portfolio met daarin bewijslast om de leeruitkomsten aan te tonen. Op basis van het portfolio wordt een eindgesprek georganiseerd tussen student, instituutsopleider (IO), werkplekbegeleider (WPB) en/of schoolopleider (SO). De werkplekbegeleider/schoolopleider heeft een adviserende rol bij de beoordeling. De instituutsopleider is examinator en beoordeelt. De eindbeoordeling vindt plaats op grond van de lesbezoeken (of video's), de tussenevaluatie, het stageportfolio en het eindgesprek.
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Voor meer informatie over het werkplekleren en de stages kun je hier terecht: https://connect.fontys.nl/instituten/flot/Stage/Paginas/Home.aspx
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Studenten deeltijd die het FLEX programma volgen wordt bij de intake bepaalt welke stages voor hen gelden. Dat wordt vastgelegd in de onderwijsovereenkomst. Een deeltijdstudent mag altijd starten met een stage, ongeacht welke periode. De stage

	dient wel aangemeld te worden in SAS+, zodat een IO-er gekoppeld kan worden.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten gekoppeld aan een onderwijseenheid	
Naam onderwijseenheid	Letterkunde en fictie: Hedendaagse Letterkunde
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student weet de gelezen epische, lyrische en dramatische teksten werken uit de Nederlandse letterkunde van na 1980 te plaatsen in de diverse letterkundige stromingen. 2. De student kent de inhoud van een aantal literaire sleutelwerken vanaf 1980. 3. De student kan de via dialogisch lezen verworven kennis van de gelezen werken helder communiceren met vakgenoten als onderdeel van zijn literaire competentie. Toelichting • De student kan mondeling verslag uitbrengen over onderzoeksvragen naar het (al dan niet) postmoderne gehalte van de hedendaagse letterkunde, of naar mogelijke literaire interpretaties. • De student onderzoekt zijn eigen visie over literatuur. • Deze module sluit aan bij de bekwaamheidseisen: - De leraar vho beheerst qua kennis en vaardigheden de leerstof waarvoor hij verantwoordelijk is en kent de theoretische achtergronden van zijn vak. - De leraar vho heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de leerstof voor dat deel van het curriculum waarin hij werkt. • Deze module dekt de domeinen 4.1 en 4.2 van de kennisbasis.
Leerwegonafhankelijke toets	Mondelinge toets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Joosten, C. e.a. (2017), *Basisboek Literatuur*. Groningen: Uitgeverij De kleine uil. (6e druk)

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten gekoppeld aan een onderwijseenheid	
Naam onderwijseenheid	Letterkunde en fictie: Inleiding
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	• De student kent de analytische termen die behoren tot het discours van (jeugd)literair proza, poëzie en toneelteksten. • De student duidt vanuit een onderzoekende basishouding de problemen die hem/haar door de (jeugd)literaire teksten aangereikt worden. Toelichting • De student kan (mondeling) verslag uitbrengen over onderzoeksvragen van jeugdliteratuur (proza en poëzie), bijvoorbeeld over leeftijd en schooltype. • De student kan literaire begrippen toepassen op fictionele (jeugd)literaire teksten • Deze module sluit aan bij de bekwaamheidseisen: - De leraar vho beheerst qua kennis en vaardigheden de leerstof waarvoor hij verantwoordelijk is en kent de theoretische achtergronden van zijn vak. - De leraar vho kan de leerstof op een begrijpelijke en aansprekende manier samenstellen, uitleggen en demonstreren hoe ermee gewerkt moet worden. - De leraar vho heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de leerstof voor dat deel van het curriculum waarin hij werkt. - De leraar vho weet dat zijn leerlingen de leerstof op verschillende manieren kunnen opvatten, interpreteren en leren. - De leraar vho kan zijn onderwijs afstemmen op die verschillen tussen leerlingen. • Deze module dekt de domeinen 4.1, 4.2 en 4.3 van de kennisbasis.
Leerwegonafhankelijke toets	Schriftelijke toets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Joosten, C. e.a. (2017), *Basisboek Literatuur*. Groningen: Uitgeverij De kleine uil. (6e druk) Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Taalvaardigheid 1: Omgaan met bronnen, betogen en taalverzorging
Engelse vertaling	Language skills 1
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student verdedigt schriftelijk op 3F-niveau zijn standpunt m.b.t. vakgerelateerde kwesties. De student beargumenteert dit standpunt logisch, gestructureerd en steekhoudend. Hiervoor gebruikt hij argumenten uit verschillende (minimaal drie) bronnen en tekstsoorten op minimaal 3F-niveau. 2. De student hanteert in zijn schriftelijke verslaglegging taalverzorging op 4F-niveau. Toelichting Ad LUK 1. Schriftelijk op 3F-niveau: • De student voert een schrijftaak uit, waarbij het eindproduct voldoet aan de kenmerken van een tekst op 3F-niveau volgens het *Referentiekader Taal en Rekenen.* • Vakgerelateerde kwesties: De student beargumenteert zijn standpunt op basis van vakspecifieke kennis, zoals kennis over taalkunde, letterkunde en taalbeheersing. • Logisch en steekhoudend: De student demonstreert zijn argumentatieve inzicht in de logische opbouw van zijn argumentatie. • Verschillende bronnen en tekstsoorten op 3F-niveau: De student beoordeelt verschillende typen teksten (mondeling, geschreven, multimediaal) en tekstgenres (zie kennisbasis) op hun betrouwbaarheid en bruikbaarheid. Hij/zij destilleert uit deze teksten argumenten en voorbeelden die voor zijn/haar standpunt duidelijk zijn. Ad LUK 2. Taalverzorging op 4F-niveau: • De student voert een schrijftaak uit, waarbij het eindproduct qua taalverzorging voldoet aan de kenmerken van een tekst op 4F-niveau volgens het *Referentiekader Taal en Rekenen.*
Leerwegonafhankelijke toets	Schriftelijke toets (spellingtoets) Schriftelijke toets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Poelmans, P., & Severijnen, O. (2013). *De APA-richtlijnen.* Bussum: Uitgeverij Coutinho. Renkema, J. (2014). *Schrijfwijzer.* Den Haag: Sdu Uitgevers. Klein, M., & Visscher, M. (2013). *Praktische cursus spelling.* Groningen: Wolters-Noordhoff. (6e druk) Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Taalvaardigheid 2: Documenteren, beschouwen en kritisch denken
Engelse vertaling	Language skills 2
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student demonstreert te kunnen werken volgens theorieën over de lees-, schrijf-, en luistervaardigheid en daarmee zijn eigen schrijf- en gespreksvaardigheden en vaardigheden met betrekking tot samenwerkend leren te hebben ontwikkeld. 2. De student kent diverse tekstgenres en kan deze zelf ontwerpen, voorbereiden, produceren en erop reflecteren. In deze schriftelijke verslaglegging toont de student zijn kritisch-onderzoekende houding naar verschillende, vakgerelateerde bronnen en tekstsoorten op 4F-niveau en hanteert hij taalverzorging op 4F-niveau. Toelichting • Theorieën over lees-, schrijf- en spreek-luistervaardigheden: De student herkent en hanteert modellen die van invloed zijn op lees-, schrijf- en luisterprocessen zoals beschreven in de kennisbasis. • Vakgerelateerde bronnen: De student verwerkt informatie op basis van vakspecifieke kennis, zoals kennis over taalkunde, letterkunde en taalbeheersing. • Logisch en steekhoudend: De student ontwerpt, bereidt voor, produceert en reflecteert op een logisch opgebouwde opiniërende tekst waarmee hij zijn lezer informeert over de verschillende perspectieven met betrekking tot het gekozen onderwerp. De student demonstreert zijn argumentatieve inzicht in de logische opbouw van zijn argumentatie. Verschillende bronnen en tekstsoorten op 4F-niveau: De student beoordeelt verschillende typen teksten (mondeling, geschreven, multimediaal) en tekstgenres (zie kennisbasis) op hun betrouwbaarheid en bruikbaarheid. Hij destilleert uit deze teksten informatie, argumenten en voorbeelden die voor zijn standpunt duidelijk zijn en kan deze teksten met behulp van een gangbaar notatiesysteem, zoals APA, opnemen. • Schrijfvaardigheid op 4F-niveau: De student voert een aantal schrijftaken uit waarbij het eindproduct voldoet aan de kenmerken van een tekst op 4F-niveau volgens het *Referentiekader Taal en Rekenen.* • Taalverzorging op 4F-niveau: De student voert schrijftaken uit, waarbij het eindproduct qua taalverzorging voldoet aan de kenmerken van een tekst op 4F-niveau volgens het *Referentiekader Taal en Rekenen.*
Leerwegonafhankelijke toets	Schriftelijke toets Portfolio
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Poelmans, P., & Severijnen, O. (2013). *De APA-richtlijnen.* Bussum: Uitgeverij Coutinho. Renkema, J. (2014). *Schrijfwijzer.* Den Haag: Sdu Uitgevers. Klein, M., & Visscher, M. (2013). *Praktische cursus spelling.* Groningen: Wolters-Noordhoff. (6e druk)

	Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Taalbeschouwing 1: Syntaxis
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student begrijpt de grammaticale structuur van het Nederlands op basisniveau (zoals omschreven in de kennisbasis). Toelichting • De student kan de functie van woordgroepen/constituenten binnen een zin aangeven. • De student kan de interne structuur van complexe woordgroepen analyseren. • De student herkent en analyseert verschillende typen zinnen (bijv. enkelvoudige vs. samengestelde zinnen; actieve vs. passieve zinnen) • De student heeft een grondige kennis van de verschillende woordsoorten. • De student verdiept/breidt kennis van de grammatica uit in verdiepingsopdrachten.
Leerwegonafhankelijke toets	Schriftelijke toets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• Klein, M./van den Toorn, M.C. (20110). *Praktische cursus zinsontleding* (7e druk). Groningen. (ISBN 9789001794866). • Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Taalbeschouwing 2: Taalpsychologie en Taalverwerving
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student begrijpt de structuur van talen, en de verwerkings- en verwervingsprocessen op basisniveau (zoals omschreven in de kennisbasis). Toelichting • De student kent, herkent en begrijpt eigenschappen van, en verschillen/overeenkomsten tussen natuurlijke talen (bv. productiviteit; universalia; taalfamilies; gesproken vs. gebarentaal). • De student kent, herkent en begrijpt de relatie tussen taal en cultuur en de relatie tussen taal en denken (bv. Sapir-Whorfhypothese). • De student kent en begrijpt de representatie van woordkennis (bv. receptieve vs. productieve woordkennis; mentaal lexicon). • De student kent en begrijpt theorieën over moedertaalverwerving (bv. behaviorisme; generativisme; cognitivisme (bv. usage-based). • De student kent en begrijpt processen en stadia in moedertaalverwerving (bv. ontwikkelingsfouten; voortalige periode; vroegtalige periode; differentiatiefase; voltooiingsfase; kritische periode). • De student kent en begrijpt theorieën en principes van tweedetaalverwerving (bv. inputhypothese; interactiehypothese; universele grammatica). • De student kent en begrijpt situaties van tweedetaalverwerving (bv. gestuurde tweedetaalverwerving; ongestuurde tweedetaalverwerving; simultane tweetaligheid; sequentiele tweetaligheid). • De student kent en begrijpt processen (bv. interferentie; impliciete vs. expliciete kennisontwikkeling; codewisseling), stadia (bv. tussentaal; fossilisatie) en factoren (bv. motivatie; taalomgeving) in tweedetaalverwerving. •
Leerwegonafhankelijke toets	Schriftelijke toets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Baker, A. E. et al. (red.) (2013). *Taal en taalwetenschap*. Oxford: Wiley-Blackwell. Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Vakdidactiek 1
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakdidactisch bekwaam Propedeuse
EC	10
Leeruitkomsten + toelichting	De student formuleert en evalueert zijn professionele visie op het schoolvak, de (digitale) didactiek en de beroepspraktijk van een docent Nederlands. De student maakt daarbij gebruik van de professionele context van het schoolvak in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. De studenten geeft schrijfvaardigheidsonderwijs en onderwijs in tekstverzorging (geïntegreerd) vorm in (digitale) lessen/lesmaterialen voor leerlingen op het vo en op het mbo. De student maakt daarbij gebruik van didactische strategieën bij de onderdelen schrijfvaardigheid en tekstverzorging. De student onderbouwt deze lessen/lesmaterialen met relevante (wetenschappelijke) vakdidactische inzichten. De student beoordeelt het schrijfvaardigheidsniveau van leerlingen op basis van onderbouwde beoordelingscriteria. De student geeft leesvaardigheidsonderwijs vorm in (digitale) lessen/lesmaterialen en toetsing voor leerlingen op het vo en op het mbo. Hij maakt daarbij gebruik van didactische strategieën in het domein leesvaardigheid. De student onderbouwt deze lessen met relevante vakdidactische (wetenschappelijke) inzichten.
Leerwegonafhankelijke toets	Mondelinge verantwoording van de professionele ontwikkeling van de student
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bonset, H., de Boer, M. & Tiddo Ekens, T. (2015). *Nederlands in de onderbouw*. Bussum: Coutinho. Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	APV (Algemene professionele vorming) 1: De basis van het lesgeven
Engelse vertaling	General Professional Training 1: The fundamentals of teaching
Blok	Pedagogisch bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	LUK1: De student ontwerpt een les rekening houdend met de context, werkvormen, lesdoelen en (digitale) onderwijsleermiddelen en hij onderbouwt deze les vanuit leertheorieën, visies op leren en visies op intelligentie zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor voor het tweedegraads gebied. LUK2: De student analyseert een zelf ontworpen en uitgevoerde les vanuit theoretische concepten zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor voor het tweedegraads gebied. Daaropvolgend reflecteert hij op zijn professioneel handelen waarbij hij de feedback van anderen op navolgbare en kritisch-reflectieve wijze betrekt. LUK3: De student beschrijft het Nederlandse onderwijsstelsel en verschillende onderwijsconcepten van vroeger en nu gerelateerd aan maatschappelijke ontwikkelingen en zijn eigen onderwijsovertuigingen binnen het tweedegraads gebied. Zie voor toelichting de opleidingssite.
Leerwegonafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bronnen die bronnen die bij het aangeboden onderwijs gebruikt worden: Competentiekaart. Tilburg: Fontys Hogescholen Ettekoven, S. & Hooiveld, J. (2015). *Leren en onderwijzen*. Noordhoff Geerts, W. & Kralingen, R. Van, (2016). *Handboek voor leraren.* Bussum: Coutinho. Hoofdstuk 1, 2, 3, 9, 11 Gids voor ouders en verzorgers van het voortgezet onderwijs (2015-2016).nGeraadpleegd op 11 juli 2017 via www.rijksoverheid.nl Slooter, M. (2018). *De zes rollen van de leraar.* Huizen: Uitgeverij Pica.

Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Zie voor de studiewijzer van APV1 De basis van het lesgeven de opleidingssite.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten

Naam eenheid van leeruitkomst	APV2: Ontwikkelingspsychologie
Engelse vertaling	GPT2: Developmental psychology
Blok	Pedagogisch Bekwaam Propedeuse
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	LUK 1: De student verklaart het handelen van leerlingen vanuit verschillende perspectieven te weten: diens overtuigingen, biologische factoren, verschillende ontwikkelingstheorieën en culturele aspecten zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor van het tweedegraads gebied. Vanuit deze verklaring beargumenteert hij zijn eigen handelen of zijn voornemen tot een bepaalde wijze van handelen. Zie voor toelichting de opleidingssite.
Leerwegonafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bronnen die bronnen die bij het aangeboden onderwijs gebruikt worden: Duckworth, A.L., & Seligman, M.E.P. (2005). *Self-discipline outdoes IQ in predictin academic performance of adolescents*. Psychological Science, 16, 939-944. Evers, M. (2014). *Hoe voorbeeldig moet een leraar op zondag zijn?* Verkregen op www.limburger.nl op 30-6-2015 Geerts., W. & Kralingen, R. Van (2016). *Handboek voor leraren.* Bussum, Nederland: Coutinho. Güven, H. (2015), Zijn pubers met een Turkse en Marokkaanse achtergrond anders dan hun autochtone Nederlandse leeftijdsgenoten? Verkregen op www.onderwijsweb.hu.nl op 13-07-2015 Korthagen, F. & Vasalos. *Kwaliteit van binnenuit als sleutel voor professionele ontwikkeling.* Tijdschrift voor lerarenopleiders, 28, 1, 17-23. Nelis, H. & Sark, van, Y. (2014). *Puberbrein binnenstebuiten.* Utrecht/Antwerpen: Kosmos uitgevers. Sanderse, W., Grinsven, V. & Valk, R. (2015). *Leraar, rolmodel of moraalridder?* Vantwaalftotachtien April 2015.

	Sanderse, W. (2014). Leraren en hun voorbeeldfunctie in de morele vorming van kinderen. *Streven: cultureel-maatschappelijk maandblad* 81(6), 565-571 . Schuit, H., Vrieze, de, I. & Sleegers, P. (2011). *Leerlingen motiveren: een onderzoek naar de rol van leraren.* Open Universiteit Heerlen, Ruud de Moor Centrum. Teitler, P. (2017). *Lessen in orde.* Bussum, Nederland: Coutinho. Van der Wal, J & De Wilde, J (2017). *Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding.* Bussum: Coutinho. Hoofdstuk 2, 3 en 4. Vansteenkiste, M., Sierens, E., Soenens, B. & Lens, W. (2007). *Willen, moeten en structuur in de klas: over het stimuleren van een optimaal leerproces.* Katholieke universiteit Leuven. Witzel, B.S., Mercer, C.D. (2003). *Using Rewards to Teach Students with Disabilities; Implications for Motivation*. Remedial and Special Education, 24, 2, 88-96.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Zie voor de studiewijzer van APV2 Ontwikkelingspsychologie de opleidingssite.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Professioneel Handelen Hoofdfase 1
Engelse vertaling	Professional Skills
Plaats blok in de opleiding	Professioneel bekwaam Hoofdfase 1
EC	10 EC
Leeruitkomsten Professioneel Handelen Hoofdfase 1	• De student ontwerpt leeractiviteiten voor leerlingen in het tweedegraads gebied, voert deze uit en reflecteert op het leerproces en leeropbrengsten, gebruikmakend van enkele werkvormen en volgens een gestructureerde opbouw van de lesstof. • De student creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen en levert hiermee een bijdrage aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen. • De student handelt en communiceert respectvol vanuit zijn professionele rol naar leerlingen, collega's en medestudenten, vanuit zijn eigen kennis en opvattingen over onderwijs en respecteert hierbij de opvattingen van anderen. • De student geeft richting en vorm aan de ontwikkeling van zijn onderwijspedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen als professional op een planmatige manier op basis van een leerwerkplan en reflecteert hierbij op het eigen handelen onderbouwd vanuit zelfreflectie en feedback van anderen.
Leerwegonafhankelijke toets	De student maakt een portfolio met daarin bewijslast om de leeruitkomsten aan te tonen. Op basis van het portfolio wordt een eindgesprek georganiseerd tussen student, instituutsopleider (IO), werkplekbegeleider (WPB) en/of schoolopleider (SO). De werkplekbegeleider/schoolopleider heeft een adviserende rol bij de beoordeling. De instituutsopleider is examinator en beoordeelt. De eindbeoordeling vindt plaats op grond van de lesbezoeken (of video's), de tussenevaluatie, het stageportfolio en het eindgesprek.
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Voor meer informatie over het werkplekleren en de stages kun je hier terecht: https://connect.fontys.nl/instituten/flot/Stage/Paginas/Home.aspx
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Studenten deeltijd die het FLEX programma volgen wordt bij de intake bepaalt welke stages voor hen gelden. Dat wordt vastgelegd in de onderwijsovereenkomst. Een deeltijdstudent mag altijd starten met een stage, ongeacht welke periode. De stage dient wel aangemeld te worden in SAS+, zodat een IO-er gekoppeld kan worden.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Letterkunde en fictie: Jeugdliteratuur en fictieonderwijs
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofdfase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student geeft aantrekkelijk en effectief fictieonderwijs vorm in lessen/lesmaterialen voor leerlingen op het vo en op het (v)mbo. De student onderbouwt dit onderwijs met kennis van jeugdliteratuur en relevante (wetenschappelijke) inzichten met betrekking tot fictieonderwijs. Toelichting Fictieonderwijs • De student kent de mogelijkheden (genres, stromingen, bewegingen etc.) waarop fictie/jeugd- en adolescentenliteratuur vormgegeven wordt in de klas en kan deze kennis toepassen. • De student is op de hoogte van het belang van leesmotivatie voor het fictieonderwijs en is in staat middelen in te zetten ter bevordering van de leesmotivatie. • De student beschikt over kennis van fasen in leesontwikkeling en kan deze kennis toepassen in de onderbouw van het VO en op het (v)mbo. • De student beschikt over kennis van de rol van jeugd- en adolescentenliteratuur en kan hier op een creatieve manier onderwijs mee vorm geven. Lessen/lesmaterialen • De student ontwerpt voorbereide cumulatieve onderwijsactiviteiten met betrekking tot motiverend fictieonderwijs op basis van een didactisch model. • De student onderbouwt deze onderwijsactiviteit vanuit relevante (wetenschappelijke) inzichten. Kennis van jeugdliteratuur • De student leest jeugdliteratuur ten behoeve van het ontwikkelen van onderwijs. • De student beoordeelt en categoriseert jeugdliteratuur. • De student is bekend met opvattingen over jeugdliteratuur en fictieonderwijs. • De student formuleert een eigen opvatting over fictieonderwijs. • En de student kan op basis van bovenstaande aantrekkelijk en effectief fictieonderwijs vormgeven,
Leerwegonafhankelijke toets	Werkstuk: dossier

Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Kamp, I., de Jong-Slagtman, J. Duijvenboden, P. (2019). Jeugdliteratuur en Didactiek. Handboek voor vo en mbo. Bussum: Coutinho. Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Letterkunde en fictie: Literaire motieven
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofdfase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toel**ich**ting	• De student herkent literair-historische thema's en motieven uit de klassieke, noordse en oosterse mythologie, de Bijbel, sagen, legenden, sprookjes en fabels in (jeugd)literaire werken en kan deze kennis zelfstandig toepassen in voor hem bekende en onbekende werken. • De student communiceert over de aard, functie en interpretatie van intertekstualiteit in (jeugd)literaire werken met vakgenoten. • De student kent de inhoud van een (beperkt) aantal literaire werken waarin een of meer literair-historische motieven een rol spelen. Toelichting • De student kan tijdens het performance-assessment verslag uitbrengen over eigen onderzoek naar literair-historische motieven in literatuur en (pop)cultuur. • Deze module sluit aan bij de bekwaamheidseisen: - De leraar vho beheerst qua kennis en vaardigheden de leerstof waarvoor hij verantwoordelijk is en kent de theoretische achtergronden van zijn vak. - De leraar vho heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in de leerstof voor dat deel van het curriculum waarin hij werkt. • Deze module dekt de domeinen 4.1 en 4.2 van de kennisbasis.
Leerwegonafhankelijke toets	Expertopdracht
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• Joosten, C. e.a. (2017), Basisboek Literatuur. Groningen: Uitgeverij De kleine uil. (6e druk) • Een (online) Bijbel • Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Letterkunde en fictie: Literatuurgeschiedenis van de 20e eeuw
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakdinhoudelijk bekwaam Hoofdfase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student categoriseert de gelezen werken binnen de dominante begrippen, bewegingen en genres van de literaire stromingen van de twintigste eeuw. 2. De student leest, analyseert en interpreteert gecanoniseerde schrijvers en minimaal twintig literaire werken uit de twintigste eeuw en ontwikkelt nieuwe inzichten in interactie met vakgenoten. . Toelichting • De student kent de gecanoniseerde diverse periodes uit de literatuurgeschiedenis van de twintigste eeuw, bijv. Neoromantiek, Modernisme, expressionisme, existentialisme, vijftigers, zestigers, academisten. • De student kan een gedicht analyseren en uit zijn hoofd voordragen
Leerwegonafhankelijke toets	Mondelinge toets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	• Jan de Jong (et al.): *Moderne letterkunde, 1905-heden* (syllabus). Deze is digitaal voor de studenten beschikbaar. • Leeslijst met 20 literaire titels voor de werkgroepen. Deze lijst wordt ruim voor aanvang van de cursus bekend gemaakt.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Taalvaardigheid 3: Onderzoeken en overtuigen
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofdfase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student demonstreert te kunnen werken volgens theorieën over de lees-, schrijf-, spreek-, en luistervaardigheid en ontwikkelt daarmee zijn eigen schrijf-, spreek-, luistervaardigheid op 4F-niveau met een kritisch onderzoekende houding volgens de theorieën over het schrijfproces, schrijfstrategieën, argumentatievaardigheden en spreek-luistervaardigheden. 2. De student herkent diverse tekstgenres en kan deze zelf ontwerpen, voorbereiden, produceren en erop reflecteren. In deze schriftelijke verslaglegging toont de student zijn kritisch onderzoekende houding naar verschillende vakgerelateerde bronnen en tekstsoorten op 4F-niveau en hanteert taalverzorging op 4F-niveau. Toelichting Relevante theorieën en strategieën • De student begrijpt de relevante theorieën over schrijfvaardigheid en past ze toe. De student begrijpt de schrijfvaardigheidsprocessen en past ze toe. De student weet en analyseert welke factoren het schrijfproces beïnvloeden. • De student begrijpt de relevante theorieën over spreek-luistervaardigheid en past ze toe. De student begrijpt de spreek-luistervaardigheidsprocessen en past kennis ervan toe. De student weet en analyseert welke factoren die processen beïnvloeden. • De student kent theorieën over de verschillende spreekstrategieën en gespreksvormen, zoals de monoloog, de (socratische) dialoog, discussie en debat. Argumentatievaardigheden op 4F-niveau • De student herkent en benoemt standpunten. De student benoemt hoofd- en subargumenten. De student interpreteert standpunten, argumenten en weerleggingen van tegenargumenten, en werkt met het begrippenapparaat. De student herkent en benoemt veelvoorkomende drogredenen. De student weegt bruikbare argumenten voor en tegen een stelling kritisch tegen elkaar af. Vakgerelateerde bronnen

	• De student verwerkt informatie op basis van vakspecifieke kennis, zoals kennis over taalkunde, letterkunde en taalbeheersing. Kritisch-onderzoekende houding op 4F-niveau • De student baseert zich bij zijn schriftelijke en mondelinge uitspraken op betrouwbare, relevante, bruikbare bronnen en stelt vragen over de totstandkoming van de eigen uitspraken en die van anderen. De student toont zich bewust van de subjectiviteit en de relatieve houdbaarheid van de eigen uitspraken en die van anderen. • Taalverzorging op 4F-niveau • De student voert een schrijftaak uit, waarbij het eindproduct qua taalverzorging voldoet aan de kenmerken van een tekst op 4F-niveau volgens het *Referentiekader Taal en Rekenen.*
Leerwegonafhankelijke toets	Performance-assessment Portfolio
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Jongenelen, B. (2009). *Op de opiniepagina*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant Uitgevers. 9789044124903 Poelmans, P., & Severijnen, O. (2013). *De APA-richtlijnen.* Bussum: Uitgeverij Coutinho. (ISBN 978 90 46 90345 2) Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Taalbeschouwing 3: Van klank tot woord tot zin
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofdfase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student begrijpt taalstructuur op klank-, woord-, en zins- en discourseniveau, in het bijzonder van het Nederlands. Toelichting • De student kent en begrijpt de klankinventaris (bv. stemhebbende vs. stemloze klanken; vocalen vs. consonanten) en de klankstructuur van het Nederlands (bv. fonemen; klemtoon; intonatie). • De student kent en begrijpt (morfo)fonologische kenmerken en processen (bv. vrije variatie; minimale paren; assimilatie). • De student kent en begrijpt woordvormingsprincipes (bv. samenstelling; derivatie; inflectie; vrije vs. gebonden morfemen). • De student heeft kennis van de basis van semantiek: lexicale en grammaticale woorden, soorten betekenisrelaties, het mentale lexicon. • De student kan verschillende types constituenten van elkaar onderscheiden en de student kan aangeven welke functies constituenten in een (enkelvoudige of samengestelde) zin kunnen hebben. • De student bezit kennis en heeft begrip van zinsvolgorderegels van het Nederlands (bijv. hoofd- en bijzinsvolgorde; inversie, topicalisatie, balansschikking). • De student bezit kennis en heeft begrip van een gangbaar communicatiemodel (bv. zender-ontvanger-model) en van conversatieanalyse (bv. beurtwisselingssysteem). • De student (her)kent verschillende typen taalhandelingen (directe vs. indirecte taalhandelingen). • De student bezit kennis en heeft begrip van pragmatische theorieën en principes (bv. coöperatieprincipe; beleefdheidstheorie). 2. De student ontwikkelt een visie op en ideeën over taalbeschouwing in het onderwijs. 3. De student toont verdieping van inzicht in de didactiek door koppeling aan te brengen met opdrachten van vakdidactiek (manieren van uitleg, voorbeeldzinnen, voorbeeldteksten).

Leerwegonafhankelijke toets	Schriftelijke toets en een visiestuk (beide onderdelen moeten voldoende zijn).
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Baker, A.E. et al. (red.) (2013). *Taal en taalwetenschap.* Oxford: Wiley-Blackwell. Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Taalontwikkelend lesgeven 1: Taalgericht Vakonderwijs
Engelse vertaling	Language and content integrated learning
Plaats blok in de opleiding	Hoofdfase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student analyseert de taalleerbehoefte van een individuele leerling/ groep leerlingen binnen het vak Nederlands en binnen andere vakken (samen met vakcollega). 2. De student is in staat om op basis van de theorie van TVO een gemaakte analyse van een taalleerbehoefte te didactiseren naar een onderwijsleersituatie die de taalleerbehoeftes van de betreffende doelgroep ondersteunt en stimuleert. Toelichting • De student evalueert en combineert kennis en inzichten op het gebied van taalontwikkelend lesgeven bij het schoolvak Nederlands en bij andere vakken. • De student kan op basis van de theorie over TVO de rol van taalcoach in het vo/vmbo toepassen in de praktijk. • De student begrijpt het belang van taalgericht vakonderwijs in alle contexten en weet welke mogelijkheden er zijn om de pijlers taalsteun, context, interactie te vertalen naar de praktijk. • Is in staat om zijn kennis van het verschil tussen DAT en CAT in te zetten bij het ontwerpen van lessen die volgens principes van macroscaffolding zijn opgebouwd. Is in staat om dat te doen vanuit verschillende didactische modellen. • De student is in staat om gerichte interactiestrategieën en scaffolding te gebruiken tijdens interactiemomenten in de les: plenair, tijdens samenwerkend leren en tijdens zelfstandig werken. • Bezit kennis en begrip van didactische modellen om woorden en woordleerstrategieën aan te leren. Combineert kennis en begrip over incidenteel en intentioneel woordenschatonderwijs om dit in de praktijk vorm te geven. • De student heeft kennis van de referentieniveaus en kan vaststellen op welk niveau de leerling zit en is in staat om de leerling ondersteuning te bieden, om met name van 1F naar 2F te komen.
Leerwegonafhankelijke toets	Portfolio
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Hajer, M. (2015), *Handboek taalgericht vakonderwijs.* Bussum: Coutinho. Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Vakdidactiek 2: Didactiek van spreek-, luister-, en kijkvaardigheid
Engelse vertaling	Teaching methods 2
Plaats blok in de opleiding	Vakdidactisch bekwaam Hoofdfase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student geeft spreek-, luister-, en kijkvaardigheid (SLK) vorm in (digitale) lessen/lesmaterialen en toetsing voor leerlingen op het vo en op het mbo. Hij maakt daarbij gebruik van didactische strategieën spreek-, luister-, en kijkvaardigheid (SLK). Hij onderbouwt deze lessen en toetsing met relevant vakdidactische (wetenschappelijke) inzichten. Toelichting SLK-onderwijs • De student herkent en benoemt communicatieprocessen (bij spreken, kijken en luisteren). • De student beoordeelt bestaand SLK-onderwijs aan de hand van recente wetenschappelijke vakdidactische inzichten. • De student ontwerpt SLK-onderwijs aan de hand van recente wetenschappelijke vakdidactische inzichten. • De student beoordeelt het SLK-vaardigheidsniveau van leerlingen op basis van onderbouwde beoordelingscriteria. Lessen/lesmaterialen • De student geeft een voorbereide onderwijsactiviteit vorm met behulp van een didactisch model. • De student kan de complexiteit van de opdrachten behorend bij SLK-onderwijs aanpassen. • De student verwoordt het belang van transfer bij lesactiviteiten en je weet hoe je de kans op transfer kunt vergroten. Didactische strategieën SKL-onderwijs • De student formuleert hoe hij het niveau van spreek-, kijk- en luistervaardigheid bij leerlingen kan vergroten. • De student past strategieën en procesmodellen als *modelling*, *peerfeedback, activerende didactiek* en *OVURR* bij SLK-onderwijs toe. Relevante (wetenschappelijke) vakdidactische inzichten • De student licht de opdrachten, toetsen en werkvormen die een lesmethode biedt kritisch door. • De student heeft handvatten om leerlingen te motiveren voor een SLK-taak.
Leerwegonafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bonset, H., de Boer, M. & Ekens, T. (2015) *Nederlands in de onderbouw*. Bussum: Coutinho. Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	APV3: Klassenmanagement
Engelse vertaling	GPT3: Classroom management
Blok	Pedagogisch Bekwaam Hoofdfase 1
EC	5
Leeruitkomsten+ toelichting	LUK1: De student beargumenteert hoe hij een klassenklimaat kan creëren waarin leerlingen zich veilig kunnen ontwikkelen tot sociale, competente en zelfstandige mensen en/of beroepsbeoefenaars aan de hand van de kernconcepten zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor in het tweedegraads gebied. LUK2: De student analyseert praktijkvoorbeelden inzake klassenmanagement met de daarbij behorende leerkrachtinterventies op basis van de kernconcepten zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor van het tweedegraads gebied. LUK3: De student observeert en analyseert groepsprocessen in de klas en onderbouwt hoe deze processen positief beïnvloed kunnen worden vanuit groepsdynamische processen zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor van het tweedegraads gebied. Zie voor toelichting de opleidingssite.
Leerwegonafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bronnen die bronnen die bij het aangeboden onderwijs gebruikt worden: Geerts, W. & Kralingen, R. van. (2016). *Handboek voor Leraren.* Bussum: Coutinho. Slooter, M. (2018). *De zes rollen van de leraar.* Huizen: Uitgeverij Pica. Teitler, P. (2017). *Lessen in orde.* Bussum: Coutinho. Marzano, R. (2014) *Wat werkt: Pedagogisch handelen & klassenmanagement*. Uitgeverij Bazalt
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Zie voor de studiewijzer van APV3 Klassenmanagement de opleidingssite. **Het hebben van een werkplek of een (school)context waarin je opdrachten uit kunt voeren is noodzakelijk voor het afronden van deze module.**

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten

Naam eenheid van leeruitkomst	APV4: In gesprek over sociale veiligheid
Engelse vertaling	GPT4: Discussion about social safety
Blok	Pedagogisch Bekwaam Hoofdfase 1
EC	5
Leeruitkomsten+ toelichting	LUK1: De student analyseert de kwaliteit van zelf uitgevoerde een-op-een gesprekken op basis van soorten en functies van gesprekken, principes van effectieve communicatie, gespreksomstandigheden, basisgespreksvaardigheden en non-verbale en verbale- communicatie zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor van het tweedegraads gebied. Naar aanleiding van deze analyse reflecteert de student op zijn eigen handelen waarin hij feedback van anderen inzet met als doel sturing te geven aan zijn professionele en persoonlijke ontwikkeling. LUK2: De student verwoordt enkele belangrijke uitgangspunten voor zijn handelen als docent vanuit het oogpunt van sociale veiligheid, hij onderbouwt dit vanuit opgedane praktijkervaringen en vanuit theoretische kernconcepten zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor van het tweedegraads gebied. Op basis daarvan schetst hij zijn voornemen tot professionele handelen naar leerlingen, ouders en andere professionals binnen het tweedegraads gebied. LUK3: De student analyseert morele aspecten en dilemma's in zijn beroep en verantwoordt keuzes vanuit de pedagogische opdracht van de school en vanuit zijn persoonlijke onderwijsvisie waarbij hij verwijst naar theoretische inzichten en/of – concepten uit de generieke kennisbasis bachelor binnen het tweedegraads gebied. Zie voor toelichting de opleidingssite.
Leerwegonafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bronnen die bronnen die bij het aangeboden onderwijs gebruikt worden: Brand, van den, A. (2010). *Gesprekscommunicatie.* Bussum: Coutinho. Delfos, M. (2014). *Ik heb ook wat te vertellen!* Amsterdam: SWP. Geerts, W. & Kralingen, R. van (2016). *Handboek voor leraren*. Bussum: Coutinho*.

	Gramsbergen-Hoogland, Y. & Molen, van der, H. (2013). *Gesprekken in organisaties*. Houten: Noordhoff. Janssen, D., Loo, van der, M., Hurk, van den, J. & Jansen, F. (2012). *Zakelijke communicatie.* Houten: Noordhoff. Konig, A. (2001). *In gesprek met de leerling.* Houten: Educatieve Teitler, P. (2017). *Lessen in orde.* Bussum: Coutinho *. Hoofdstuk 13, paragraaf 13.2.2 (blz. 257 t/m 260) Van der Wal, J & De Wilde, J (2017). Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding. Bussum: Coutinho*. Vonk, R. (2013). *Sociale psychologie.* Houten: Noordhoff Wijsman, E. (2013). *Psychologie en sociologie.* Houten: Noordhoff.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Zie voor de studiewijzer van APV4 In gesprek over sociale veiligheid de opleidingssite. **Het hebben van een werkplek of een (school)context waarin je opdrachten uit kunt voeren wordt aanbevolen voor het afronden van deze module.**

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Professioneel Handelen Hoofdfase 2
Engelse vertaling	Professional Skills
Plaats blok in de opleiding	Professioneel bekwaam Hoofdfase 2
EC	10 EC
Leeruitkomsten H2-fase	• De student ontwerpt samenhangende leeractiviteiten voor leerlingen in het tweedegraads gebied, voert deze uit en reflecteert en evalueert het leerproces en leeropbrengsten van de samenhangende leeractiviteiten, gebruikmakend van afwisselende en activerende werkvormen volgens een gestructureerde opbouw van de lesstof waarbij tegemoet gekomen wordt aan de verschillende leerbehoeften van de leerlingen. • De student creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen en levert hiermee een bijdrage aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen. Hij kan zijn pedagogisch handelen afstemmen met zijn collega´s en met anderen die voor de ontwikkeling van de leerling verantwoordelijk zijn. • De student handelt en communiceert respectvol vanuit zijn professionele rol naar ouders en professionals (leerlingbegeleider, decaan, mentoren, zorgcoördinator) en gebruikt deze expertise bij het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van zijn eigen onderwijs. • De student onderzoekt zijn onderwijspedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen en kan op basis van een zelfbeoordeling, gebaseerd op zelfreflectie en feedback van anderen, zelfstandig richting en vorm geven aan zijn ontwikkeling als professional.
Leerwegonafhankelijke toets	De student maakt een portfolio met daarin bewijslast om de leeruitkomsten aan te tonen. Op basis van het portfolio wordt een eindgesprek georganiseerd tussen student, instituutsopleider (IO), werkplekbegeleider (WPB) en/of schoolopleider (SO). De werkplekbegeleider/schoolopleider heeft een adviserende rol bij de beoordeling. De instituutsopleider is examinator en beoordeelt. De eindbeoordeling vindt plaats op grond van de lesbezoeken (of video's), de tussenevaluatie, het stageportfolio en het eindgesprek.
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Voor meer informatie over het werkplekleren en de stages kun je hier terecht: https://connect.fontys.nl/instituten/flot/Stage/Paginas/Home.aspx

Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Studenten deeltijd die het FLEX programma volgen wordt bij de intake bepaalt welke stages voor hen gelden. Dat wordt vastgelegd in de onderwijsovereenkomst. Een deeltijdstudent mag altijd starten met een stage, ongeacht welke periode. De stage dient wel aangemeld te worden in SAS+, zodat een IO-er gekoppeld kan worden.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
aam eenheid van leeruitkomst	Letterkunde en fictie: Literatuurgeschiedenis van de middeleeuwen en renaissance
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofdfase 2
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student heeft diverse gecanoniseerde werken uit de (jeugd)literatuurgeschiedenis van de middeleeuwen en renaissance (Nederlandse literatuur en wereldliteratuur) gelezen voor een eventuele vervolgstudie op masterniveau. 2. De student kan communiceren over de plaatsing van de gelezen werken in de middeleeuwen en renaissance. Toelichting • De student heeft een groot aantal literaire werken uit de middeleeuwen en renaissance gelezen. Tijdens de colleges hanteren we een lijst van 14 literaire werken. • De student kan de gelezen werken plaatsen in de literair-historische context. • De student kan de gelezen werken presenteren voor en duiden aan een publiek.
Leerwegonafhankelijke toets	Mondelinge toets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Joosten, C. e.a. (2017), Basisboek Literatuur. Groningen: Uitgeverij De kleine uil. (6e druk) Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Letterkunde en fictie: Literatuurgeschiedenis van de verlichting, romantiek en fin de siècle
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofdfase 2
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student heeft diverse gecanoniseerde werken uit de (jeugd)literatuurgeschiedenis (verlichting, romantiek en fin de siècle uit de Nederlandse literatuur en wereldliteratuur) gelezen voor een eventuele vervolgstudie op masterniveau. 2. De student kan communiceren over de plaatsing van de gelezen werken in de grote literaire periodes van de literatuurgeschiedenis. Toelichting • De student heeft een groot aantal literaire werken uit de periode verlichting, romantiek en fin de siècle gelezen. Tijdens de colleges hanteren we een lijst van 16 literaire werken. • De student kan de gelezen werken plaatsen in de literaire-historische context. • De student kan de gelezen werken presenteren voor en duiden aan een publiek.
Leerwegonafhankelijke toets	Werkstuk: essay
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Joosten, C. e.a. (2017), Basisboek Literatuur. Groningen: Uitgeverij De kleine uil. (6e druk) Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Taalvaardigheid 4: Essayistiek
Engelse vertaling	Language Skills 4: Essayistic
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofdfase 2
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student demonstreert te kunnen werken volgens theorieën over de lees-, schrijf-, en spreek-luistervaardigheid met een kritisch onderzoekende houding naar bronnen en tekstsoorten op 4F-niveau. 2. De student analyseert mondeling en schriftelijk diverse (literaire) tekstvormen en kan deze zelf ontwerpen, voorbereiden, produceren en erop reflecteren gekoppeld aan vakinhoud, maatschappelijke ontwikkelingen en tekstvormen op 4F-niveau. In deze schriftelijke verslaglegging toont de student zijn kritisch onderzoekende houding naar verschillende bronnen en tekstsoorten op 4F-niveau en hanteert bovendien taalverzorging op 4F-niveau. Toelichting Theorie over tekstgenres • De student kent de twee belangrijkste soorten essays: volgens Michel de Montaigne en volgens Francis Bacon. Theorieën over lees-, schrijf- en spreek-luistervaardigheden • De student herkent en hanteert modellen die van invloed zijn op lees-, schrijf- en spreek-luisterprocessen zoals beschreven in de kennisbasis. Vakgerelateerde kwesties • De student verwerkt informatie op basis van vakspecifieke kennis, zoals kennis over taalkunde, letterkunde en taalbeheersing. Logisch en steekhoudend • De student ontwerpt, bereidt voor, produceert en reflecteert op teksten op 4F-niveau waarmee hij zijn lezer informeert over de verschillende perspectieven m.b.t. het gekozen onderwerp. Verschillende bronnen en tekstsoorten op 4F-niveau • De student beoordeelt verschillende typen teksten (mondeling, geschreven, multimediaal) en tekstgenres (zie kennisbasis) op hun betrouwbaarheid en bruikbaarheid. Hij destilleert uit deze teksten informatie, argumenten en voorbeelden die voor zijn standpunt duidelijk zijn en kan deze teksten met behulp van een gangbaar notatiesysteem, zoals APA, opnemen. Schrijfvaardigheid op 4F-niveau • De student voert een schrijftaak uit waarbij het eindproduct voldoet aan de kenmerken van een tekst op 4F-niveau volgens het *Referentiekader Taal en Rekenen*. Taalverzorging op 4F-niveau

	• De student voert een schrijftaak uit, waarbij het eindproduct qua taalverzorging voldoet aan de kenmerken van een tekst op 4F-niveau volgens het *Referentiekader Taal en Rekenen*.
Leerwegonafhankelijke toets	Schriftelijke toets
Bronnen	Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Taalbeschouwing 4: Taal en samenleving
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakinhoudelijk bekwaam Hoofdfase 2
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student begrijpt de communicatieve en sociale functies van taal. 2. De student begrijpt de manieren waarop taal kan veranderen in de loop der tijd. 3. De student bezit kennis en heeft begrip van de ontstaansgeschiedenis van het Standaardnederlands en zijn varianten. Toelichting • De student bezit kennis en heeft begrip van varianten van de Nederlandse taal (bv. standaardtaal; dialecten; accenten) en factoren in taalvariatie (bv. sociale, regionale, contextuele factoren). • De student is zich bewust van attitudes t.o.v. taalvarianten en taalverandering (bv. taalverloedering). • De student bezit kennis en heeft begrip van factoren en processen in taalverandering (bv. prestige; taalverschuiving; taalcontact). • De student bezit kennis en heeft begrip van de fases in de ontstaansgeschiedenis van het Nederlands (Proto-Indo-Europees, Germaans, West-Germaans, Oudnederlands, Middelnederlands, Vroegnieuwnederlands, Modern Nederlands). • De student bezit kennis en heeft begrip van de terminologie waarmee het ontstaan van de Nederlandse beschreven kan worden (bv. de wet van Grimm, r-metathesis, auslautverscherping, diftongering, grammaticalisatie) • De student bezit kennis van en begrijpt de beginselen van de Nederlandse spelling: standaarduitspraak; gelijkvormigheid, analogie en etymologie;. •
Leerwegonafhankelijke toets	Schriftelijke toets
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Baker A.E. e.a. (red.) (2013). *Taal en taalwetenschap.* Oxford: Wiley-Blackwell. Materiaal beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Taalontwikkelend lesgeven 2: mbo
Engelse vertaling	Language integrated teaching: senior secondary vocational education
Plaats blok in de opleiding	Hoofdfase 1
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student zet zijn visie uiteen over taalonderwijs binnen het middelbaar beroepsonderwijs en op de rol die zowel de docent Nederlands als de vakdocent daarbij heeft en betrekt daarbij beroepsspecifieke taaltaken uit de kwalificatiedossiers, een verkenning van de onderwijspraktijk in het mbo en onderliggende theoretische informatie over taalbeleid en de didactiek van taalbewust beroepsonderwijs. Toelichting • De student bezit kennis van de geschiedenis van het schoolvak Nederlands op het mbo. Heeft inzicht in de kerndoelen, examenprogramma's, referentieniveaus, eindtermen en kwalificatiedossiers en kan deze kennis inzetten om het eigen programma te evalueren. • De student bezit kennis en begrip over opzet en implementatie van een taalbeleidsplan en over de middelen om hieraan invulling in een school te geven. • De student kent vijf vuistregels die in het beroepsonderwijs worden gehanteerd als effectieve didactiek die leiden tot taalbewust beroepsonderwijs. • De student begrijpt het belang van taalgericht vakonderwijs in de context van het beroepsonderwijs en weet welke mogelijkheden er zijn om de pijlers taalsteun, context, interactie te vertalen naar de praktijk. • De student evalueert en combineert kennis en inzichten op het gebied van taalgericht lesgeven bij het schoolvak Nederlands en bij de beroepsgerichte vakken. • De student bezit kennis en begrip van de referentieniveaus en combineert dit met kennis en inzichten op het gebied van andere instrumenten, bijvoorbeeld de toetsen van Diataal, TOA en Cito, om taalvaardigheidsniveaus vast te stellen. • De student heeft kennis van de referentieniveaus en kan vaststellen op welk niveau de leerling zit en is in staat om de leerling ondersteuning te bieden, om met name van 2F naar 3F te komen.
Leerwegonafhankelijke toets	Werkstuk: essay
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bolle, T. en Meelis, I. van (2014). *Taalbewust beroepsonderwijs*. Bussum: Coutinho. Artikelen van de portal.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Taalontwikkelend lesgeven 3: Taal en zorg & NT2
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakdidactisch bekwaam Hoofdfase 2
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student signaleert en analyseert het handelen van zijn leerlingen binnen de context van de leerstoornis dyslexie en hij onderbouwt dit vanuit opgedane praktijkervaringen en vanuit de aangeboden theoretische inzichten. 2. De student demonstreert kennis te hebben van de hoofdbenaderingen in het NT2-onderwijs, uitgangspunten en aanpak van NT2-methoden, didactiek van de taalvaardigheden, woordenschat en grammatica in NT2-onderwijs en de doelen van de ISK/ EOA. Toelichting Ad LUK 1. • De student kan de kennis over leermoeilijkheden vs. de leerstoornis dyslexie verwoorden en onderbouwen vanuit relevante en huidige theorieën omtrent dyslexie. • De student kan signaleren, analyseren en evalueren o.b.v. bestaande toetsen en onderwijs ontwerpen voor de eigen praktijk. • De student kan in eigen woorden de kennis en begrippen van de verschillende vormen van remediëring en de rol van de remedial teacher uitleggen. • De student kan in de praktijk kennis en begrip van de referentieniveaus in de vorm van onderwijs ontwerpen inzetten. Daarnaast kan de student op basis van de analyse van praktijkvoorbeelden keuzes in het ontwerpen van onderwijs betreffende het gebied van andere instrumenten bijv. de toetsen van Diataal, TOA en Cito om taalvaardigheidsniveaus vast te stellen. Ad LUK 2. • De student kan in eigen woorden vertellen wat de theorieën en principes van tweedetaalverwerving (bv. Inputhypothese; interactiehypothese; universele grammatica) inhouden. • De student kan aangeven wat de didactiek van de taalvaardigheden, woordenschat en grammatica in het NT2-onderwijs is. • De student kan processen (bv. interferentie; impliciete vs. expliciete kennisontwikkeling), stadia (bv. tussentaal; fossilisatie) en factoren (bv. motivatie; taalomgeving) in tweedetaalverwerving noemen. • De student kan aangeven wat alfabetisering in het NT2-onderwijs inhoudt en de daarbij behorende didactiek.

	• De student kan collega-docenten uit het vervolgonderwijs adviseren over de problemen die er zijn bij de overgang van ISK/ EOA naar regulier onderwijs. • De student bezit kennis en begrip van het ERK. NB LUK 2 dient aangetoond te zijn voor deelname aan de verbredingsmodule NT2.
Leerwegonafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bart Bossers, B., Kuiken, F. en Vermeer, A. (red.) (2015), *Handboek Nederlands als tweede taal in het volwassenonderwijs.* Bussum: Coutinho. Artikelen op de portal.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Vakdidactiek 3: Lees- en schrijfvaardigheidsdidactiek (verdieping)
Engelse vertaling	
Plaats blok in de opleiding	Vakdidactisch bekwaam Hoofdfase 2
EC	5
Leeruitkomsten + toelichting	1. De studenten geeft lees- en schrijfvaardigheidsonderwijs vorm in (digitale) lessen/lesmaterialen en toetsing voor leerlingen op het vo en op het (v)mbo. Hij maakt daarbij gebruik van didactische strategieën in de domeinen leesvaardigheid en schrijfvaardigheid. Hij onderbouwt deze lessen en toetsing met relevante vakdidactische wetenschappelijke inzichten. Toelichting Lees- en schrijfvaardigheidsonderwijs • De student herkent en benoemt lees- en schrijfstrategieën, de fasen van het lees- en schrijfproces en de verbinding daartussen. • De student beoordeelt bestaand lees- en schrijfvaardigheidsonderwijs aan de hand van relevante wetenschappelijke vakdidactische inzichten. • De student ontwerpt onderwijs aan de hand van relevante wetenschappelijke vakdidactische inzichten. • De student beoordeelt het leesvaardigheidsniveau van leerlingen op basis van onderbouwde beoordelingscriteria. • De student beoordeelt het schrijfvaardigheidsniveau van leerlingen op basis van onderbouwde beoordelingscriteria. Lessen/lesmaterialen • De student ontwerpt voorbereide cumulatieve onderwijsactiviteiten met betrekking tot geïntegreerd lees- en schrijfonderwijs met behulp van een didactisch model. • De student onderbouwt deze onderwijsactiviteiten met relevante wetenschappelijke literatuur. Didactische strategieën lees- en schrijfvaardigheid • De student past strategieën met betrekking tot onder andere motivatie voor het lezen en schrijven, geïntegreerd lees- en schrijfonderwijs en digitale geletterdheid toe. • De student kan de verschillen tussen leerlingen met behulp van gedifferentieerd onderwijs verkleinen. Relevante wetenschappelijke vakdidactische inzichten • De student hanteert relevante wetenschappelijke artikelen als basis voor het ontwerpen van jouw visie op lees- en schrijfvaardigheidsonderwijs. NB Deze LUK heeft nadrukkelijk geen betrekking op fictiedidactiek. Dat onderdeel komt bij een andere LUK aan de orde.
Leerwegonafhankelijke toets	Werkstuk: werkstuk

Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bonset, H., de Boer, M. & Ekens, T. (2015), *Nederlands in de onderbouw*. Bussum: Coutinho. Materialen beschikbaar in de digitale leeromgeving.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten

Naam eenheid van leeruitkomst	APV5: Oog voor elke leerling
Engelse vertaling	GPT5: Focus on every pupil
Blok	Pedagogisch Bekwaam Hoofdfase 2
EC	5
Leeruitkomsten+ toelichting	LUK1: De student beschrijft de verschillende begeleidingsstructuren voor leerlingen binnen een specifieke schoolorganisatie in het tweedegraadsgebied en beargumenteert met een reflectieve en onderzoekende houding zijn eigen visie hierop. LUK2: De student signaleert en herkent specifieke onderwijsbehoeften bij leerlingen en levert, in afstemming met betrokkenen, input ten behoeve van de onderwijsaanpak voor een leerling met specifieke onderwijsbehoeften en illustreert aan de hand van de gekozen aanpak en de opbrengsten daarvan hoe hij hier adequaat op anticipeert vanuit praktijkvoorbeelden binnen het tweedegraads gebied. LUK3: De student ontwerpt zelfstandig een reeks leeractiviteiten waarbij een of meerdere differentiatiemethoden worden toegepast en effectieve didactische strategieën worden ingezet om een krachtige leeromgeving te realiseren op basis van kennis over leer- en motivatieprocessen zoals beschreven in de generieke kennisbasis bachelor uit het tweedegraads gebied. Na uitvoering brengt hij de leeropbrengsten in beeld door het leerproces en de gegeven begeleiding te analyseren op klassenniveau. Zie voor toelichting de opleidingssite.
Leerwegonafhankelijke toets	Dossier
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Bronnen die bronnen die bij het aangeboden onderwijs gebruikt worden: Geerts, W. & Kralingen, R. Van (2016). *Handboek voor leraren*. Bussum: Coutinho. Van der Wal, J & De Wilde, J (2017). *Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding*. Bussum: Coutinho. Horeweg, A. (2016). *Gedragsproblemen in de klas in het voortgezet onderwijs.* Houten: Lannoo
Onderwijsaanbod	Zie voor de studiewijzer van APV5 Oog voor elke leerling de opleidingssite.

Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	**Het hebben van een werkplek of een (school)context waarin je opdrachten uit kunt voeren is noodzakelijk voor het afronden van deze module.**

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Verbreding of verdieping
Engelse vertaling	Advanced Module
Plaats blok in de opleiding	Vakdidactisch Bekwaam Hoofdfase
EC	15 EC
Leeruitkomsten H-fase	De student toont aan hoe hij zijn vakinhoudelijke of pedagogische bekwaamheid inhoudelijk of contextueel verbreed of verdiept door kennis te verwerven bij andere HBO de kennis en vaardigheden relevant voor zijn opleiding in een andere werkcontext opleidingen of door dan die van de tweedegraadsdocent op te doen. Toelichting: Voor verbreding of verdieping heb je 4 mogelijkheden: A, B, C, of D. • Via een andere opleiding: A. Je kiest een of meer eenheden van leeruitkomsten van een andere tweedegraads lerarenopleiding, lerarenopleiding basisonderwijs of opleidingsminor en behaalt de daarbij horende (leerwegonafhankelijke) toetsen ter grootte van 15 credits. De leeruitkomsten van de andere lerarenopleiding hebben betrekking op andere vakinhoudelijke bekwaamheden dan aangeboden bij de opleiding waarvoor je bent ingeschreven of betreffen pedagogisch-didactische bekwaamheden voor een andere leeftijdsgroep dan de tweedegraads lerarenopleiding. B. Je kiest een of meer programmaonderdelen van een andere geaccrediteerde HBO opleiding, die geen deel uitmaken van de leeruitkomsten van de eigen opleiding en behaalt hiervoor minimaal 15 credits. • Via een bedrijfstage of werkervaring: C. Je toont aan dat je gedurende minimaal 3 maanden een functie hebt gehad op EQF 5 of NLQF 5 niveau (opleidingsniveau: Associate Degree, zie http://www.nlqf.nl/over-nlqf-eqf/het-nlqf in een vakgebied (verwant aan) de vakinhoud van de opleiding waarvoor je ingeschreven staat of in een sociaalpedagogische werksetting waarin met jongeren gewerkt wordt. Je levert tevens een door de werkgever ondertekende referentie in waaruit dat blijkt. D. Je doet werkervaring op in een vakgebied (verwant aan) de vakinhoud van de opleiding waarvoor je ingeschreven staat of in een sociaalpedagogische werksetting waarin met jongeren gewerkt wordt. Je gebruikt de kennisbasis en/of vaardigheden van de opleiding bij het onderbouwen en evalueren van de aanpak en de bereikte resultaten voor minimaal drie niet-routine opdrachten uitgevoerd binnen een bedrijf of non-

	profit organisatie. De niet-routine opdrachten zijn geen docenttaken uitgevoerd in een andere context dan het onderwijs. Je maakt een keuze uit een van onderstaande opties: • De aard van de opdrachten sluiten aan bij de vakinhoud van huidige opleiding. Je benut dan de vakinhoudelijke kennisbasis van jouw opleiding. • De aard van de opdrachten vragen pedagogische expertise. Je benut dan de generieke kennisbasis van de opleiding. Daarnaast beargumenteer je de waarde van de praktijkervaring opgedaan een ander werkcontext dan de tweedegraads lerarenberoep voor jouw eigen vakinhoudelijke of pedagogische bekwaamheid en professioneel handelen als docent.
Leerwegonafhankelijke toets	Portfolio assessment <u>Toelichting</u>: • Je geeft aan voor welk type verbreding of verdieping je kiest: A,B,C of D. • Daarnaast geeft je aan of je kiest voor een vakinhoudelijke verbreding of verdieping dan wel pedagogische verbreding of verdieping. Kies je voor A of B • Dan lever je het bewijs van 15 EC van een geaccrediteerde HBO opleiding voor onderwijseenheden die aantoonbaar verschillend zijn van je opleiding. Je toont aan dat de inhoud een ander vakinhoudelijke bekwaamheid betreft, gericht is op een andere leeftijdsgroep of geen deel uitmaakt van de leeruitkomsten van de eigen opleiding. Keuze C • Je toont aan dat je gedurende minimaal 3 maanden een functie heeft gehad op EQF 5 of NLQF 5 in een vakgebied (verwant aan) de vakinhoud van de opleiding waarvoor je bent ingeschreven of in een sociaalpedagogische werksetting waarin met jongeren werd gewerkt. • Je voegt een door de werkgever ondertekende referentie in waarin bevestigd wordt de door jouw genoemde werkzaamheden op EQF 5 of NLQF 5 niveau gedurende minimaal 3 maanden tot tevredenheid zijn uitgevoerd. De naam van het bedrijf en e-mailadres zijn voor verificatie van authenticiteit toegevoegd. Keuze D • Je onderbouwt en evalueert de aanpak en de bereikte resultaten voor minimaal drie niet-routine opdrachten uitgevoerd binnen een bedrijf of non-profit organisatie a.d.h.v. de kennisbasis en/of vaardigheden van de opleiding. • Een voldoende vraagt een correcte onderbouwing van de aanpak en evaluatie van 3 niet routine opdrachten met concepten en theorieën uit de kennisbasis van de opleiding. • Indien de onderbouwing gebaseerd is op een grondige analyse van de opdrachten, er sprake is van een kritische en/of creatieve toepassing van de kennisbasis is dat een indicatie van een bovengemiddelde prestatie.

	• Je neemt een bewijs op van de opgedane bedrijfservaring onderteken door een leidinggevende met naam en mailadres van het bedrijf.
	• Je toont voor een voldoende minimaal de waarde van de opgedane kennis of praktijkervaring voor het vakinhoudelijk of pedagogisch bekwaamheid aan.
	  • De student die daarnaast ook de relatie legt met het professioneel handelen van de leraar scoort bovengemiddeld.
	  • De student die komt tot een persoonlijke en unieke integratie van kennis en ervaring presteert uitmuntend.

Bronnen (literatuur, websites, etc.)	http://www.nlqf.nl/over-nlqf-eqf/het-nlqf Afhankelijk van de keuze van de student. Infografic Verbreding en verdieping: mogelijkheden: https://connect.fontys.nl/instituten/flot/Documents/Verbreding%20en%20%20verdieping%20overzicht%20studentversie.pdf Rubric: https://connect.fontys.nl/instituten/flot/Documents/Rubrics%20LOT%20verdieping%20en%20verbreding.pdf
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Je kiest als student voor verbreding of verdieping via een andere opleiding of voor contextueel verbreden: via bedrijfservaring. Afspraken hierover maak je met je studiecoach. Je zorgt zelf voor inschrijving bij een andere opleiding, een bedrijfservaringsplaats of indien van toepassing een vrijstelling via de examencommissie indien dit niet bij de intake via de SVO geregeld is. De student die kiest voor optie D. benut de vakinhoudelijke kennisbasis van zijn opleiding of de generieke kennisbasis van de opleiding afhankelijk van het soort praktijkervaring en opdrachten. De verwachte voorkennis is afhankelijk van de keuze die je als student maakt. Kies je voor verbreding via een andere opleiding, ga dan na of je voorkennis aansluit op de onderwijseenheden die je wil volgen.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Professioneel Handelen Afstudeerfase
Engelse vertaling	Professional Skills
Plaats blok in de opleiding	Afstudeerfase
EC	25 EC
Leeruitkomsten A-fase	• De student ontwerpt een onderwijsleertraject voor leerlingen in het tweedegraads gebied, voert deze uit, reflecteert, evalueert en rapporteert over het leerproces en leeropbrengsten van het onderwijsleertraject, waarin de leerling actief leergedrag laat zien, er rekening wordt gehouden met verschillen in leerbehoeften van leerlingen en actuele en betrouwbare bronnen worden ingezet voor het uitdiepen van een vakmatig thema. • De student creëert een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen en levert hiermee een bijdrage aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen. De student verantwoordt en legt uit zijn pedagogische omgang met zijn leerlingen en dat zijn onderwijs in pedagogische zin van deze tijd blijft. • De student communiceert als een startbekwame leraar op een constructieve manier, die bijdraagt aan een doelgerichte werkrelatie, met erkenning van verschillende opvattingen en overtuigingen en andere culturele achtergronden van collega's, leerlingen, ouders en vertegenwoordigers van instellingen buiten de school. • De student laat zien te beschikken over een kritische-reflectieve en onderzoekende houding ten aanzien van het eigen onderwijspedagogisch, vakdidactisch en vakinhoudelijk handelen als professional in verschillende leersituaties in de beroepscontext onderbouwd vanuit verschillende (theoretische) bronnen. In een zelfbeoordeling betrekt de student de feedback van anderen en analyseert op systematische, navolgbare en resultaatgerichte wijze zijn praktijksituatie. • De student communiceert schriftelijk in helder en correct Nederlands op niveau 4F als docent in het tweedegraads gebied.
Leerwegonafhankelijke toets	De student maakt een portfolio met daarin bewijslast om de leeruitkomsten aan te tonen. Op basis van het portfolio wordt een eindgesprek georganiseerd tussen student, instituutsopleider (IO), werkplekbegeleider (WPB) en/of schoolopleider (SO). De werkplekbegeleider/schoolopleider heeft een adviserende rol bij de beoordeling.

	De instituutsopleider is examinator en beoordeelt. De eindbeoordeling vindt plaats op grond van de lesbezoeken (of video's), de tussenevaluatie, het stageportfolio en het eindgesprek.
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	Voor meer informatie over het werkplekleren en de stages kun je hier terecht: https://connect.fontys.nl/instituten/flot/Stage/Paginas/Home.aspx
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Studenten deeltijd die het FLEX programma volgen wordt bij de intake bepaalt welke stages voor hen gelden. Dat wordt vastgelegd in de onderwijsovereenkomst. Een deeltijdstudent mag altijd starten met een stage, ongeacht welke periode. De stage dient wel aangemeld te worden in SAS+, zodat een IO-er gekoppeld kan worden.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten	
Naam eenheid van leeruitkomst	Vakdidactisch ontwerpen (VDO)
Engelse vertaling	Didactic design
Blok	Vakdidactisch Bekwaam Afstudeerfase
EC	14 of 15 (afhankelijk van opleiding)
Leeruitkomsten	1. De student beargumenteert de keuze van zijn (vak)didactisch vraagstuk om het vakinhoudelijk leren van lerenden te bevorderen en maakt hierbij gebruik van een variatie van input van betrokkenen uit de eigen onderwijspraktijk en (inter)nationale (vak)didactische theorieën en methodieken. 2. De student geeft het doorlopen ontwerpproces weer waarin prototypen zijn ontworpen, uitgeprobeerd en geëvalueerd gericht op zijn gekozen (vak)didactisch vraagstuk. Hij beschouwt gemaakte keuzes kritisch, verzamelt feedback van betrokkenen binnen en buiten de eigen onderwijspraktijk en maakt gebruik van (inter)nationale (vak)didactische theorieën en methodieken. Het proces en de opgedane inzichten zijn inzichtelijk en op een systematische manier navolgbaar gemaakt voor derden. 3. De student beschrijft wat het ontwerpproces en daarmee opgedane inzichten betekenen voor de visie op zijn vakdidactisch handelen. ***Toelichting:*** Het *(vak)didactisch vraagstuk* dient relevant te zijn voor het vakinhoudelijk leren van leerlingen. Het vraagstuk kan gaan over het leren van (aspecten) binnen het afzonderlijke schoolvak of vakgebied. Het kan ook gaan over een vakoverstijgend maatschappelijk vraagstuk, waar het schoolvak deel van uitmaakt. Het vraagstuk kan daarmee meer algemeen didactisch of meer specifiek vakdidactisch van aard zijn. Het doel van de opdracht is dat de aankomende professional aantoont dat hij in staat is zijn eigen professionele ontwikkeling d.m.v. een systematische en kritisch reflectieve benadering in gang kan zetten, te sturen en te evalueren.
Leerwegonafhankelijke toets	De eindbeoordeling van de gehele onderwijseenheid zal plaatsvinden op basis van een portfolio-assessment. De student maakt een portfolio en neemt daarin op een verantwoording aangevuld met diverse bewijzen, materialen en feedback. Deze verantwoording is een tekst waarin de student alle onderdelen van het proces en de belangrijkste keuzes beschrijft, kritisch hierop terugkijkt (in relatie tot de kwaliteit van de verzamelde gegevens, onderzoeksvragen/ontwerpeisen en literatuur) en komt tot conclusies en aanbevelingen. In de verantwoording wordt zo nodig verwezen naar onderdelen van het portfolio.

	De beoordeling kent twee fasen: 1. Ontvankelijkheidtoetsing door de beoordelaars. 2. De beoordeling door de beoordelaars bestaat uit het consensus over: • het vaststellen of de leeruitkomsten zijn gerealiseerd op het vereiste bachelorniveau; • het geven van feedback die de beoordeling onderbouwt; • het vastleggen van de bevindingen en het eindoordeel in het beoordelingsformulier.
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	De algemene studiewijzer en aanvullende leermiddelen vanuit de opleidingen zijn beschikbaar via de FLOT portal. Daarnaast dient de student passend bij het gekozen vraagstuk literatuur te zoeken en verwerken.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Er wordt gewerkt vanuit de kernelementen van praktijkonderzoek van FLOT. Dit betekent van de start tot het eind van het onderzoek het volgende: 1. Een onderwijsprofessional onderzoekt zijn eigen praktijk. Het onderwerp betreft een vraag uit de eigen praktijk, iets wat haar/hem bezighoudt, iets waar het schuurt, iets wat hem raakt. 2. Het onderzoek is erop gericht de eigen praktijk te verbeteren door die stapsgewijs te onderzoeken. De afgelegde onderzoeksweg wordt op een inzichtelijke en navolgbare manier weergegeven. 3. Leerlingen/collega's krijgen een stem in het onderzoek. 4. Er wordt voortgebouwd op bestaande kennis: er wordt gebruik gemaakt van bronnen en/of uitkomsten van onderzoek van anderen, zoals vakgenoten én wetenschappers. 5. De opbrengsten worden helder en kernachtig vastgelegd en eventueel gedeeld met anderen. Het start met een vraag (bijvoorbeeld: 'Hoe kan ik mijn leerlingen actiever betrekken bij de les'), en krijgt vervolg in een reeks activiteiten die elk bijdragen aan inzicht in de vraag. De onderzoeksactiviteiten kunnen heel divers zijn: vragen stellen aan collega's, leerlingen observeren, (vak)literatuur lezen, een werkvorm uitproberen in de les en daar achteraf op reflecteren, een aanpassing doen, opnieuw iets uitproberen, etc. Het kan zo zijn dat gedurende het proces 'voortschrijdend inzicht' ertoe leidt dat de startvraag wordt aangepast (niet 'Hoe kan ik mijn leerlingen actiever betrekken bij de les', maar 'hoe kan ik ervoor zorgen dat mijn leerlingen dieper leren?'). Kenmerkend is dat de keuze voor activiteiten niet van te voren helemaal is vastgelegd maar stap voor stap – op basis van tussentijdse inzichten en reflectie daarop – tot stand komt. Een onderzoekende houding is een flexibele manier van professionaliseren: tussentijdse inzichten en resultaten vormen de basis voor te nemen vervolgstappen en - activiteiten. De kennisopbouw gebeurt in kleine stapjes, elke stap voegt iets toe aan de vorige. Van belang is dat de stappen en de opbrengsten goed worden beschreven zodat het gevolgde proces en de daarbinnen ontstane inzichten voor de betrokken professional zelf én voor derden navolgbaar/inzichtelijk zijn. Deze systematische manier van onder woorden brengen vraagt om een passende aanpak zoals het werken met 'learning design stu-

	dio's' of andere vormen waarbij studenten met regelmaat hun tussenstappen met medestudenten en begeleiders bespreken om met behulp van hun feedback de volgende stap te kunnen bepalen. De afstudeerfase wordt georganiseerd per opleiding en/of cluster.

Informatie over de verzameling van leeruitkomsten

Naam eenheid van leeruitkomst	Onderwijspedagogisch Handelen (OPH)
Engelse vertaling	Pedagogical skills in education
Blok	Pedagogisch Bekwaam Afstudeerfase
EC	15
Leeruitkomsten + toelichting	1. De student beargumenteert de keuze van zijn onderwijspedagogisch vraagstuk gericht op het afstemmen op de behoeften van lerenden en maakt hierbij gebruik van een variatie van input van betrokkenen uit de eigen onderwijspraktijk en (inter)nationale onderwijspedagogische theorieën en methodieken. 2. De student geeft het proces weer waarin interventies zijn ontworpen, uitgevoerd en geëvalueerd om zijn pedagogisch handelen door te ontwikkelen gericht op zijn gekozen onderwijspedagogisch vraagstuk. Hij beschouwt gemaakte keuzes kritisch, verzamelt informatie en feedback van betrokkenen binnen en buiten de eigen onderwijspraktijk en maakt gebruik van (inter)nationale onderwijspedagogische theorieën en methodieken. Het proces en de opgedane inzichten zijn inzichtelijk en op een systematische manier navolgbaar gemaakt voor derden. 3. De student beschrijft wat de interventies en daarmee opgedane inzichten betekenen voor de visie op zijn onderwijspedagogisch handelen. ***Toelichting*** De pedagogische aspecten staan centraal in het *onderwijspedagogisch vraagstuk*. Het gekozen onderwijspedagogisch vraagstuk dient relevant te zijn voor de ontwikkeling van het onderwijspedagogisch handelen van de student en gericht op het afstemmen op de behoeften van de lerenden: het toewerken naar onderwijs op maat (passend onderwijs) en/of verbeteren van het pedagogisch klimaat. Het doel van de opdracht is dat de aankomende professional aantoont dat hij in staat is zijn eigen professionele ontwikkeling d.m.v. een systematische en kritisch reflectieve benadering in gang kan zetten, te sturen en te evalueren.
Leerwegonafhankelijke toets	De eindbeoordeling van de gehele onderwijseenheid zal plaatsvinden op basis van een portfolio-assessment. De student maakt een portfolio en neemt daarin op een verantwoording aangevuld met diverse bewijzen, materialen en feedback. Deze verantwoording is een tekst waarin de student alle onderdelen van het proces en de belangrijkste keuzes beschrijft, kritisch hierop terugkijkt (in relatie tot de kwaliteit van de verzamelde gegevens, onderzoeksvragen/ontwerpeisen en literatuur) en komt tot conclusies en aanbevelingen. In de verantwoording wordt zo nodig verwezen naar onderdelen van het portfolio. De beoordeling kent twee fasen:

	1. Ontvankelijkheidtoetsing door de beoordelaars. 2. De beoordeling door de beoordelaars bestaat uit het consensus over: • het vaststellen of de leeruitkomsten zijn gerealiseerd op het vereiste bachelorniveau; • het geven van feedback die de beoordeling onderbouwt; • het vastleggen van de bevindingen en het eindoordeel in het beoordelingsformulier.
Bronnen (literatuur, websites, etc.)	De algemene studiewijzer en aanvullende leermiddelen vanuit de opleidingen zijn beschikbaar via de FLOT portal. Daarnaast dient de student passend bij het gekozen vraagstuk literatuur te zoeken en verwerken.
Onderwijsaanbod Op welke manier kan een student werken aan de leeruitkomsten?	Er wordt gewerkt vanuit de kernelementen van praktijkonderzoek FLOT. Dit betekent van de start tot het eind van het onderzoek het volgende: 5. Een onderwijsprofessional onderzoekt zijn eigen praktijk. Het onderwerp betreft een vraag uit de eigen praktijk, iets wat haar/hem bezighoudt, iets waar het schuurt, iets wat hem raakt. 6. Het onderzoek is erop gericht de eigen praktijk te verbeteren door die stapsgewijs te onderzoeken. De afgelegde onderzoeksweg wordt op een inzichtelijke en navolgbare manier weergegeven. 7. Leerlingen/collega's krijgen een stem in het onderzoek. 8. Er wordt voortgebouwd op bestaande kennis: er wordt gebruik gemaakt van bronnen en/of uitkomsten van onderzoek van anderen, zoals vakgenoten én wetenschappers. 5. De opbrengsten worden helder en kernachtig vastgelegd en eventueel gedeeld met anderen. Het start met een vraag (bijvoorbeeld: 'Hoe kan ik mijn leerlingen actiever betrekken bij de les'), en krijgt vervolg in een reeks activiteiten die elk bijdragen aan inzicht in de vraag. De onderzoeksactiviteiten kunnen heel divers zijn: vragen stellen aan collega's, leerlingen observeren, (vak)literatuur lezen, een werkvorm uitproberen in de les en daar achteraf op reflecteren, een aanpassing doen, opnieuw iets uitproberen, etc. Het kan zo zijn dat gedurende het proces 'voortschrijdend inzicht' ertoe leidt dat de startvraag wordt aangepast (niet 'Hoe kan ik mijn leerlingen actiever betrekken bij de les', maar 'hoe kan ik ervoor zorgen dat mijn leerlingen dieper leren?'). Kenmerkend is dat de keuze voor activiteiten niet van te voren helemaal is vastgelegd maar stap voor stap – op basis van tussentijdse inzichten en reflectie daarop – tot stand komt. Een onderzoekende houding is een flexibele manier van professionaliseren: tussentijdse inzichten en resultaten vormen de basis voor te nemen vervolgstappen en - activiteiten. De kennisopbouw gebeurt in kleine stapjes, elke stap voegt iets toe aan de vorige. Van belang is dat de stappen en de opbrengsten goed worden beschreven zodat het gevolgde proces en de daarbinnen ontstane inzichten voor de betrokken professional zelf én voor derden navolgbaar/inzichtelijk zijn. Deze systematische manier van onder woorden brengen vraagt om een passende aanpak zoals het werken met 'learning design studio's' of andere vormen

	waarbij studenten met regelmaat hun tussenstappen met medestudenten en begeleiders bespreken om met behulp van hun feedback de volgende stap te kunnen bepalen. De afstudeerfase wordt georganiseerd per opleiding en/of cluster.